

MINISTERUL SĂNĂȚII
CENTRUL DE RESURSE UMANE ÎN SĂNĂȚATE PUBLICĂ

CURRICULUM DE PREGĂTIRE
ÎN SPECIALITATEA

REUMATOLOGIE

Toate drepturile privind publicarea și difuzarea acestei lucrări aparțin
Ministerului Sănătății

CURRICULUM DE PREGĂTIRE ÎN SPECIALITATEA REUMATOLOGIE

ACTUALIZAT 2016

DEFINIȚIE:

Reumatologia este specialitatea medicală care se ocupă cu depistarea, diagnosticul, tratamentul și monitorizarea pacienților cu boli ale sistemului musculo-scheletal și țesutului conjunctiv vascular. Aceste boli includ, alături de boli inflamatorii, boli degenerative, boli metabolice, boli ale părților moi și dureri acute și cronice la nivelul aparatului locomotor și afectarea altor organe și sisteme inclusiv vase și sistem nervos din cadrul bolilor menționate.

SCOPUL PREGĂTIRII:

Ca urmare a pregătirii din timpul rezidențiatului și a examenului de specialitate, specialistul reumatolog trebuie să fie apt prin cunoștințele și abilitățile sale să desfășoare activitate medicală de specialitate la nivelul unui cabinet medical, al unei secții de spital, în cadrul unei echipe interdisciplinare. Specialistul reumatolog trebuie să fie în plus apt pentru activități de informare și prevenție, trebuie să demonstreze capacitate de comunicare cu pacienții și colegii, capacitate de lucru în echipă. Ca urmare a pregătirii din timpul rezidențiatului, rezidentul trebuie să aibă cunoștințe teoretice ample privind afecțiunile reumatologice incluzând (dar fără a se rezuma la) aspectele de cercetare fundamentală (genetică, imunologie, biochimie etc), aspectele epidemiologice, etiopatogenie, aspectele histopatologie, aspectele imagistice (radiografie clasică, ecografie musculoscheletală, CT, IRM, DXA, scintigrafie, PET CT, etc), aspecte terapeutice complexe (stil de viață, regim alimentar, tratament de recuperare, tratament medicamentos, tratament chirurgical, tratament local, tratament paleativ etc), aspecte de economie medicală, elemente de management medical modern, aspecte de cercetare clinică, inclusiv capacitatea de a ridica întrebări de cercetare, a identifica modalitățile de răspuns la aceste întrebări și a analiza critic rapoartele științifice și legislația medicală.

Rezidentul trebuie să aibă și cunoștințe practice ample privind anamneza, examinarea clinică (inclusiv manevre și teste clinice), evaluarea pacienților (inclusiv efectuare de scoruri și indici), urmărirea evoluției bolii, indicații și contraindicații pentru diferite metode de diagnostic și tratament, modalități de efectuare ale diferitelor manevre terapeutice și diagnostice etc.

DURATA SOLICITATĂ: 5 ani

Curriculumul prevede un număr de 200 de ore didactice (curs, seminar, prezentări de cazuri clinice) pe anul de studiu universitar, pentru tematica prezentată, în afara cărora sunt prevăzute și 40 – 50 de ore de studiu individual. Cuantificarea pregătirii în vederea echivalării, se face prin credite CFU. 1 credit = 25 ore de instruire

Din timpul alocat pregătirii, activitatea didactică acoperă 20-30%, restul de 70-80%, fiind dedicată activităților practice și studiului individual.

Pregătirea prin rezidențiat include și activitatea desfășurată în cadrul gărzilor de specialitate – minim 3/lună pe toata durata celor 5 ani incluzând și cazuistica de urgență.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire (cel puțin o dată pe an), are loc o evaluare de etapă, făcută în unitatea de pregătire de către coordonatorul și îndrumătorul de stagiu.

Evaluarea se finalizează prin acordarea de credite CFU.

Întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiu în care vor fi trecute alături de cazurile speciale și evaluările de etapă, activitatea în programele de cercetare, participarea la manifestări științifice și de educație medicală continuă (EMC).

PORTOFOLIUL DE ACTIVITĂȚI:

Următoarele activități practice vor fi arhivate electronic în extenso în cadrul portofoliului de activități pentru fiecare rezident:

- ecografia musculoscheletală (100 de imagini sau clipuri video achiziționate conform tematicii),
- prezentările publice de cazuri clinice (minim 1/an cu dovada semnată de conducatorul de stagiu și copie a lucrării atașată),
- lucrările științifice publicate sau prezentate în sesiuni științifice naționale și internaționale (minim 1 poster național pentru fiecare an de rezidențiat; un articol publicat într-o revistă recunoscută național se echivalează cu un poster prezentat într-un congres internațional sau două postere prezentate într-un congres național) în toate cazurile rezidentul trebuie să fie primul autor; se atașează copiile după certificatele de participare.

Conținutul portofoliului se ajustează cu numărul de ani petrecuți în pregătirea prin rezidențiat de la data publicării prezentului document. Evaluarea portofoliului fiecărui rezident face parte din examenul de specialitate.

EXAMENE:

Fiecare modul se finalizează cu un examen. Nota minimă de promovare a modulului este 7. Repetarea testului se face în condițiile legii și respectând prevederile stabilite de disciplina unde s-a făcut modulul. În absența notei de promovare la un modul, rezidentul nu are dreptul de a se înscrie la examenul final de specialitate.

În cazul modulelor de Medicină Internă și Reumatologie rezidentul va fi examinat de două ori – la jumătatea stagiului și la final; nota aferentă modulului respectiv se obține prin media aritmetică a celor două note parțiale.

Participarea la examenul de specialitate este permisă, în condițiile legii, candidaților ce fac dovada încheierii tuturor stagiilor din curriculum și a îndeplinirii complete a baremului din portofoliul de activități.

Examenul de specialitate constă într-o probă scrisă, doua probe clinice (Reumatologie si Medicină Internă) si o proba practică. **Proba scrisa va contine 80% subiecte din tematica de Reumatologie, 20% subiecte din tematica de Medicina Internă.**

Nota la fiecare dintre probe trebuie să fie minim 7. Examenul nepromovat poate fi repetat în condițiile legii.

STRUCTURA STAGIILOR:	
Reumatologie (R)	27 luni
Medicină internă (MI)	24 luni
Reabilitare medicală, medicină fizică și balneologie (RMFB)	2 luni
Ecografie musculoscheletală si densitometrie osoasă (E)	4 luni
Bioetică (BE)	0,5 luni
Epidemiologie clinică si economie medicală (EEM)	0.5 luni
Radiologie (RX)	1 lună
Explorari imagistice: IRM si CT (I)	1 lună

Repartizarea stagiilor pe ani de pregătire

LUNA AN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	MI	MI	MI	MI	MI	MI	MI	MI	MI	MI	MI	MI
II	MI	MI	MI	MI	MI	MI	MI	MI	MI	MI	MI	MI
III	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
IV	RMFB	RMFB	RX	I	BE+EEM	E	E	E	E	R	R	R
V	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R

CONȚINUTUL STAGIILOR:

1. STAGIUL DE MEDICINĂ INTERNĂ

1.A Tematica lecțiilor conferință

Pneumoniile bacteriene și nebacteriene

Astmul bronșic

Bronhopneumopatia cronică obstructivă

Tuberculoza pulmonară

Neoplasmul bronhopulmonar

Pleureziile

Hipertensiunea arterială pulmonară

Endocarditele

Miocarditele și miocardiopatiile

Cardiopatia ischemică

Tulburările de ritm și de conducere

Pericarditele

Insuficiența cardiacă acută și cronică

Hipertensiunea arterială sistemică

Pneumopatiile interstițiale difuze

Arteriopatiile periferice

Boala tromboembolică și suferințele venoase periferice acute

Glomerulonefritele acute și cronice

Sindromul nefrotic

Infecțiile urinare și suferințele tubulointerstițiale

Litiază renală

Insuficiența renală acută și cronică

Gastritele

Ulcerul gastric și duodenal

Neoplasmul gastric

Hepatitele acute și cronice; cirozele

Litiază biliară

Pancreatitele acute si cronice

Bolile inflamatorii intestinale

Abdomenul acut

Anemiile

Leucozele și limfoamele (inclusiv policitemiile, trombocitozele și metaplazia mieloidă cu mieloscleroză)

Mielomul multiplu si gammopatiile monoclonale

Sarcoidoza

Sindroame hemoragipare si trombofiliile

Diabetul zaharat si alte suferințe metabolice si endocrine: dislipidemiile, sindromul metabolic, suferințele tiroidiene

1.B. Baremul activităților practice

Examen clinic, întocmirea foilor de observație

Interpretarea examenelor de laborator pentru bolile de barem

Interpretarea EKG normal si patologic

Interpretarea datelor de ecocardiogramă (demonstrații)

Interpretarea datelor de ecografie abdominală (demonstrații)

Toracocenteza

Paracenteza

Interpretarea testului de hiperglicemie provocată

Examenul Doppler arterial si venos

Interpretarea rezultatelor endoscopice (bronhoscopie, gastroscopie, colonoscopie, rectoscopie)

Interpretarea rezultatului fundului de ochi

Interpretarea datelor de explorare funcționale renală, hepatică, pancreatică, pulmonară

Screeningul tuberculozei pulmonare

Interpretarea rezultatelor examenului bacteriologic din produse patologice: spută, urină, bilă, lichid pleural, peritoneal, LCR, sânge

2. STAGIUL DE REABILITARE MEDICALĂ, MEDICINĂ FIZICĂ ȘI BALNEOLOGIE

2.A Tematica lecțiilor conferință

Reabilitarea medicală și Clasificarea Internațională a Funcționalității, Dizabilității și Sănătății (OMS)

Evaluarea și diagnosticul în reabilitarea medicală

Principalele intervenții pentru sănătate în reabilitarea medicală

Evaluarea rezultatelor inclusiv a calității vieții în reabilitarea medicală

Bazele fiziologice ale kinetoterapiei

Obiectivele kinetoterapiei profilactice, terapeutice și de recuperare

Exercițiile terapeutice: clasificare, efecte și mecanisme de acțiune, indicații

Masajul terapeutic

Bazele fiziologice ale termoterapiei

Termoterapia pentru bolile reumatologice: clasificare, mecanisme, efecte și indicații

Electroterapia: bazele fizice, mecanisme de acțiune, efecte fiziologice și terapeutice, indicații

Fototerapia, laserterapia: bazele fizice, mecanisme de acțiune, efecte fiziologice și terapeutice, indicații

Ultrasonoterapia: bazele fizice, mecanisme de acțiune, efecte fiziologice și terapeutice, indicații

Factori naturali de cură în bolile reumatologice: clasificare, mecanisme de acțiune, efecte și indicații

Plan de recuperare pentru bolile reumatologice

2. B Baremul activităților practice

Bilanțul articular și muscular

Reabilitarea medicală la persoanele cu afecțiuni ale coloanei vertebrale

Reabilitarea medicală la persoanele cu artroză și alte afecțiuni degenerative musculo-scheletale

Reabilitarea medicală la persoanele cu osteoporoză

Reabilitarea medicală la persoanele cu leziuni posttraumatice ale trunchiului și membrilor

Reabilitarea medicală la persoanele cu sindrom complex regional

Reabilitarea medicală la persoanele cu afecțiuni inflamatoare și autoimune (poliartrita reumatoidă, spondilita anchilozantă, miopatii inflamatoare etc)

Tehnici de kinetoterapie activă și pasivă

Tehnici de mecanoterapie (masaj, tracțiune, manipulări)

Tehnici de hidrotermoterapie locală și generală

Tehnici de electroterapie (galvanizări, ionizare, curenți de joasă, medie și înaltă frecvență)

Tehnici de fototerapie

Tehnici de sonoterapie și sonoforeză

Tehnici de balneo- și crenoterapie (demonstrații)

3. STAGIUL DE ECOGRAFIE MUSCULOSCHELETALĂ ȘI DENSITOMETRIE OSOASA

3.A Tematica lecțiilor conferință

Introducere în tehnica ecografică: principii, aparatură, tipuri de sonde și aplicații

Anatomia ecografică a aparatului locomotor

Indicații ale examinării ecografice în Reumatologie

Hidartroze și colecții lichidiene tenosinoviale

Examenul ecografic în sindroamele canelare (carpian, tarsian etc.)

Examenul ecografic al mâinii, piciorului, umărului, genunchiului, șoldului, cotului

Leziunile și rupturile tendinoase

Leziunile ecografice ale părților moi la bolnavi reumatologici

Ecografia tumorilor aparatului locomotor

Monitorizarea ecografică a pacientului reumatologic

Noțiuni de ecografie intervențională

Densitometria osoasa (indicații, artefacte, interpretare)

3. B. Baremul activităților practice

În cadrul modulului de ecografie musculoscheletală fiecare rezident va trebui să își realizeze un portofoliu de 100 de examinări ecografice care vor fi certificate de către instructor; acest portofoliu trebuie să conțină minim 40 de examinări ale membrului superior și minim 40 ale membrului inferior; cel puțin 50% din examinări trebuie să reflecte o patologie reumatismală.

Tehnica de examinare ecografică a membrului superior

Tehnica de examinare ecografică a membrului inferior

Tehnica de examinare ecografică a toracelui și trunchiului

Evaluarea ecografică standardizată a leziunilor din poliartrita reumatoidă

Examinarea ecografică a principalelor boli reumatologice

Ecografia intervențională (demonstrații)

Interpretarea unui buletin de densitometrie osoasa

4. STAGIUL DE RADIOLOGIE MUSCULOSCHELETALĂ

4. A . Tematica lecțiilor conferință

Radiografia convențională în diagnosticul bolilor reumatologice (articulații periferice, coloana vertebrală)

Cuantificarea și stadializarea semnelor radiografice în monitorizarea bolilor reumatologice (scoring)

4. B Baremul activităților practice

Interpretarea unei radiografii osteoarticulare (osoase, articulare, vertebrale etc.)

Cuantificarea semnelor radiografice (scorul Sharp, stadializarea sacroiliitei și spondilitei, evaluarea fracturilor vertebrale etc.)

5. STAGIUL DE IMAGISTICĂ MUSCULOSCHELETALĂ: TEHNICI DE IMAGISTICĂ PRIN REZONANȚĂ MAGNETICĂ (IRM) SI COMPUTER TOMOGRAFIE (CT)

5. A. Tematica lecțiilor conferință

Aportul IRM în Reumatologie

Aportul CT în Reumatologie

5. B. Baremul activităților practice

Interpretarea rezultatelor de tomografie computerizată și rezonanță magnetică

6. STAGIUL DE REUMATOLOGIE

6. A. Tematica lecțiilor conferință

Anatomia funcțională a aparatului locomotor : schelet, articulații, inervația, vascularizația, biomecanica și semiologia aparatului locomotor

Structura și funcțiile țesutului conjunctiv

Structura și metabolismul osului

Aspecte moleculare, biochimice și clinice în procesul de degenerescență și reparație a cartilajului articular

Structura și funcțiile sistemului imun

Complexul major de histocompatibilitate în bolile reumatologice

Imunitatea celulară

Imunitatea umorală

Inflamația în bolile reumatologice

Medicamente modificatoare de boală (DMARDs) nonbiologice folosite în Reumatologie: antimalaricele de sinteză, metotrexatul, leflunomida, D-penicilamina, ciclosporina, sulfasalazina, azatioprina, ciclofosfamida, micofenolatul mofetil

Antiinflamatoarele nesteroidiene (AINS)

Hormonii corticosteroizi în tratamentul bolilor reumatologice

Terapia biologică în tratamentul bolilor reumatologice

Reumatismul articular acut

Poliartrita reumatoidă și sindromul Felty

Sindromul Sjogren

Artrita idiopatică juvenilă

Spondilartritele axiale (spondilita anchilozanta, spondilartrita axiala nonradiografică)

Spondilartritele periferice (inclusiv cele din bolile inflamatorii intestinale)

Artrita psoriazică

Lupusul eritematos sistemic

Sindromul antifosfolipidic

Sclerodermia

Fasciita cu eozinofile și sindromul mialgie – eozinofilie

Dermato-polimiozita

Boala mixtă a țesutului conjunctiv

Vasculitele sistemice de vas mic, mediu și mare

Boala Behcet

Boala artrozică vertebro-periferică

Sindroame dureroase locoregionale (inclusiv durerea lombară joasă, nevralgia cervicobrahială, lombosciatica și cruralgia de origine discovertebrală, lombalgia de cauză tumorală)

Fibromialgia

Periartrita scapulo-humerală

Epicondilita, sindroamele canalare de membru superior și inferior, sindromul Dupuytren, entezite, tenositovite, bursite, capsulite

Sindromul complex de durere regională (distrofia simpatică reflexă)

Fenomenul Raynaud

Guta și alte artrite induse de microcristale

Artrite infecțioase (bacteriene, virale, micotice, parazitare) inclusiv boala Lyme, afectările TBC și sifilis

Manifestări reumatice în infecția HIV și SIDA

Manifestări reumatice în amiloidoză, sacroidoză, hemocromatoză, ocrinoză

Manifestări reumatice în boli hematologice

Manifestări reumatice în boli endocrine

Osteoartropatia hipertrofică

Boli congenitale ale țesutului conjunctiv

Tumori articulare și osoase (primare și secundare)

Necroze aseptice de os și osteocondrite

Sindroame paraneoplazice musculo-scheletice

Boala Paget a osului

Sarcina și bolile reumatice

Osteoporoza, osteomalacia și rahitismul

6.B Baremul activităților practice

Examenul clinic complet și întocmirea foii de observație

Tehnica examinării articulațiilor membrelor și coloanei vertebrale

Prezentare cazuri (în clinică și în cadrul sesiunilor științifice naționale și internaționale - poster)

Examenul lichidului sinovial (efectuarea recoltării, interpretare)

Artroscopia și biopsia sinovială (interpretare) și importanța lor în diagnosticul bolilor reumatologice

Testele de laborator folosite pentru depistarea procesului inflamator (tehnică, interpretare)

Complementul seric (tehnică, semnificație, demonstrație)

Autoanticorpii în bolile reumatologice (tehnică, semnificație, demonstrație)

Imunograma (tehnică, interpretare, demonstrație)

Capilaroscopie - tehnică, interpretare

Injecțiile intraarticulare (tehnică, indicații, contraindicații, articulația scapulohumerală, cot, mâini, degete, șold, genunchi, glezne, picior, paravertebrala: cervicale, toracale, lombare)

Metode de explorare a metabolismului fosfo-calcic (enumerare, principii, interpretare)

Scoruri/Indici de evaluare și monitorizare în bolile reumatologice (activitatea bolii, leziuni structurale, afectare funcțională, *patient related outcomes*/PRO-uri)

7. STAGIUL DE BIOETICA

7. A Tematica lecțiilor conferință

Introducere în bioetică

Conceptele de sănătate, boală, suferință prin prisma bioeticii

Relația medic – pacient

Greșeli și erori în practica medicală

Probleme etice la începutul vieții

Probleme etice la finalul vieții

Probleme etice în transplanturi de țesuturi și organe umane

Problemele etice în genetică și genomică

Etica cercetării pe subiecți umani

7.B. Baremul activităților practice

Ilustrarea prin cazuri particulare a teoriilor și principiilor în bioetică

Reglementarea practicii medicale prin coduri de etică

Ilustrarea valorilor etice ale relației medic – pacient prin cazuri practice

Ilustrarea valorilor etice ale relației medic – medic

Exemplificarea noțiunilor de greșală și eroare în medicină prin cazuri concrete

Discutarea problemelor etice la începutul vieții pe baza unor cazuri concrete

Discutarea problemelor etice la finalul vieții pe baza unor cazuri concrete

Discutarea problemelor etice în transplantul de țesuturi și organe pe baza unor cazuri concrete

Discutarea problemelor etice în genetică și genomică pe baza unor cazuri concrete

Discutarea problemelor etice în cercetare pe subiecți umani prin prisma unor cazuri concrete

8. STAGIUL DE EPIDEMIOLOGIE CLINICĂ SI ECONOMIE MEDICALĂ

8. A. Tematica lecțiilor conferință

Evaluarea calității informației științifice

Evaluarea calității unui studiu clinic

Studiile observaționale

Studiile intervenționale

Medicina Bazată pe Dovezi (MBD) - principii și aplicabilitate

Determinanții socio- economici ai stării de sănătate

Măsurarea și valorizarea sănătății

Tipuri principale de analize economice în medicină

Sisteme de asigurări de sănătate și stimulentele în sistemul medical

8.B. Baremul activităților practice

Analiza critică a surselor de informație

Evaluarea calității unui studiu clinic - scale de evaluare (AGREE și GRADE)

Studiile observaționale - dezvoltarea protocolului si analiza critică a elementelor de protocol
Studiile intervenționale - dezvoltarea protocolului si analiza critică a elementelor de protocol
Medicina Bazata pe Dovezi (MBD) - elaborarea deciziilor
Determinanții socio-economici ai stării de sănătate
Măsurarea si valorizarea sănătății
Tipuri principale de analize economice în medicină
Sisteme de asigurări de sănătate si stimulentele în sistemul medical

TEMATICA EXAMENULUI DE DOBÂNDIRE A TITLULUI DE MEDIC SPECIALIST
REUMATOLOGIE

I. PROBA SCRISA

II - III. DOUA PROBE CLINICE

IV. PROBA PRACTICA

I. PROBA SCRISĂ

Tematica de Reumatologie

1. Anatomia, fiziologia si biomecanica articulațiilor.
2. Structura si funcțiile osului si țesutului conjunctiv
3. Structura si funcția aparatului imun.
4. Răspunsul imun (umoral si celular).
5. Inflamația acută si cronică (celularitate, mediatori chimici).
6. Antiinflamatoarele steroidiene si nesteroidiene în tratamentul bolilor reumatologice
7. Medicamente modificatoare de boala (DMARDs) non-biologice folosite în Reumatologie: antimalaricele de sinteză, metotrexatul, leflunomida, D-penicilamina, ciclosporina, sulfasalazina, azatioprina, ciclofosfamida, micofenolatul mofetil
8. Terapie biologică în tratamentul bolilor reumatologice
9. Valoarea ecografiei musculo-scheletale în diagnosticul si monitorizarea bolilor inflamatoare reumatologice
10. Poliartrita reumatoidă.
11. Sindromul Sjogren.
12. Artrita idiopatică juvenilă
13. Spondilartritele axiale (spondilita anchilozantă, spondilartrita axiala nonradiografică)
14. Spondilartritele periferice (inclusiv cele din bolile inflamatorii intestinale)
15. Artrita psoriazică
16. Lupusul eritematos sistemic
17. Sindromul antifosfolipidic
18. Boala mixtă de țesut conjunctiv
19. Miopatiile inflamatorii.
20. Sclerodermia si sindroamele scleroderma-like
21. Vasculitele sistemice de vas mic, mediu si mare; boala Behcet.
22. Artroza.
23. Sindroamele dureroase locoregionale (inclusiv durerea lombară joasă, nevralgia cervicobrahială, lombosciatica și cruralgia de origine disco-vertebrală, lombalgia de cauză tumorală, periartrita scapulo-humerală)
24. Sarcina și bolile reumatice
25. Necrozele aseptice de os
26. Fibromialgia
27. Sindromul complex de durere regională (distrofia simpatica reflexa)
28. Policondrita recidivantă
29. Guta și alte artrite induse de microcristale
30. Osteoporoza, osteomalacia, osteopetroza.

31. Boala Paget a osului.
32. Tumorile primitive (benigne si maligne) ale osului, tumorile sinovialei și ale părților moi ale aparatului locomotor; metastazele osoase.
33. Sindroamele paraneoplazice musculo-scheletale.
34. Bolile congenitale ale țesutului conjunctiv si distrofii osoase
35. Artritele infecțioase (bacteriene, virale, fungice, cu spirochete).
36. Manifestări articulare în infecția cu HIV si SIDA.
37. Manifestări reumatice ale unor boli infiltrative (amiloidoza, sarcoidoza, hemocromatoza, ocronoza).
38. Manifestări reumatice în dislipidemii, boli hematologice si boli endocrine
39. Artropatiile neuropatice (Charcot).
40. Manifestări reumatice ale unor boli renale si la bolnavii dializați.

Tematica de Medicină Internă

1. Bronhopneumopatia cronică obstructivă.
2. Pneumopatiile interstițiale difuze
3. Pleureziile.
4. Neoplasmul pulmonar
5. Hipertensiunea arterială sistemică
6. Hipertensiunea arteriala pulmonară
7. Boala cardiacă ischemică
8. Tulburările de ritm si conducere
9. Insuficiența cardiacă acută si cronică
10. Boala tromboembolică si trombozele venoase periferice
11. Pericarditele
12. Endocarditele
13. Ulcerul gastroduodenal.
14. Ciroza hepatica.
15. Bolile inflamatorii intestinale (boala Crohn, rectocolita ulcero-hemoragica)
16. Insuficienta renala acută si cronică.
17. Anemiile
18. Gammopatiile monoclonale (mielomul multiplu, boala Waldenstrom).
19. Glomerulonefritele acute si cronice
20. Sindromul nefrotic

II – III. DOUA PROBE CLINICE

Probele clinice vor consta din examinarea unui bolnav cu o afecțiune cuprinsă în tematica probei scrise (una din tematica de Medicină Internă si cea de a doua din tematica de Reumatologie).

II.PROBA CLINICĂ de Medicină Internă

Cazurile clinice se vor alege din subiectele probei scrise.

III. PROBA CLINICĂ de Reumatologie

Cazurile clinice se vor alege din subiectele probei scrise.

IV. PROBA PRACTICĂ

A. Evaluarea portofoliului – admis / respins

B. Tematica examenului practic

1. Metode clinice de bilanț articular și muscular.
2. Examenul lichidului sinovial (interpretare).
3. Artroscopia și biopsia sinovială (indicații, interpretare)
4. Teste de laborator folosite pentru depistarea procesului inflamator
5. Metode de detectare și apreciere calitativă și cantitativă a factorilor reumatoizi (FR), anticorpilor antinucleari (AAN), anticorpilor anti-proteine citrinate (ACPA), corelații cu aspecte clinice
6. Titrul complementului seric (total și fracțiuni): tehnică și semnificație
7. Complexele imune circulante (tehnică, interpretare)
8. Metode de explorare a metabolismului fosfocalcic
9. Interpretarea unei radiografii osteo-articulare
10. Alte metode imagistice folosite în diagnosticul bolilor reumatologice (ecografia musculo-scheletală, scintigrama osterioarticulară, tomografia computerizată, imagistica prin rezonanță magnetică)
11. Densitometria osoasă (tehnică, interpretare).
12. Interpretarea unei radiografii pulmonare, renale, digestive.
13. Interpretarea unei electrocardiograme.
14. Interpretarea probelor funcționale respiratorii.
15. Infiltrațiile intraarticulare și periarticulare (efectuare, tehnică, indicații, contraindicații).
16. Infiltrații paravertebrale și peridurale (tehnică, indicații, contraindicații).

PROPUNERE DE ACTIVITĂȚI TEORETICE ȘI PRACTICE PENTRU REZIDENȚII ÎN REUMATOLOGIE

-pe ani de studii-

(5 ani)

Rezident an I :

- cunoașterea noțiunilor teoretice referitoare la principalele boli reumatologice inflamatoare si degenerative si la principalele bolile interne incluse în curriculum de pregătire în specialitate
- cunoașterea efectuării unui examen clinic reumatologic corect si complet
- indicația corectă a examenelor de laborator pentru bolile reumatologice și bolile interne precum și interpretarea acestora
- interpretarea corectă a unei radiografii simple, ecografii abdominale, a rezultatelor endoscopice
- interpretarea rezultatelor examenului bacteriologic din produsele patologice (ex.: lichid sinovial)
- calcularea scorurilor de activitate si funcționalitate în bolile reumatologice (ex.: DAS28, BASDAI, ASDAS, BASFI, SLEDAI, PsARC etc.)
- orientarea diagnosticului pozitiv si diferențial sub supravegherea medicului îndrumator în funcție de datele clinice si paraclinice
- completarea fisei de observatie a pacientului (internare de zi/ continua)
- întocmirea scrisorilor medicale, scrierea rețetelor simple
- efectuarea unei puncții venoase si montarea de perfuzii
- susținerea unor prezentari de cazuri clinice si materiale științifice (articole)
- participarea în gărzi ca linia a 3-a (întocmirea raportului de garda, gestionarea urgențelor minore de pe secții)

Rezident an II: toate cele de mai sus +

- interpretarea unui EKG pentru suferințele cardiace frecvente
- interpretarea unui buletin de densitometrie osoasa (DXA)

- cunoașterea documentației necesare întocmirii de dosare pentru terapiile biologice

Rezident an III: cele de mai sus +

- efectuarea și interpretarea unei ecografii musculoscheletale necesare stabilirii diagnosticului pozitiv

- interpretarea unui IRM necesar stabilirii diagnosticului pozitiv

- cunoașterea protocoalelor efectuate pe plan local și specifice pentru bolile reumatologice

- efectuarea de gărzi ca linia a 2-a și cunoașterea principalelor măsuri terapeutice pentru urgențele cele mai uzuale

- acordarea primului ajutor în cazul unui stop CR

- întocmirea de dosare pentru terapiile biologice în principalele boli reumatologice (PR, SA, AP)

Rezident an IV: cele de mai sus +

- efectuarea și interpretarea unei ecografii musculo-scheletale cu scop diagnostic și terapeutic

- efectuarea de manevre intervenționale reumatologice simple (puncție evacuatorie a unei articulații ușor abordabile – ex. genunchi +/- injectarea de corticoid local)

- efectuarea de injecții paravertebrale

-posibilitatea de a activa în cadrul unui grup de cercetare multicentric național în Reumatologie

Rezident an V: cele de mai sus +

- efectuarea de gărzi ca linia 1

- posibilitatea de a activa în cadrul unui grup de cercetare internațional în Reumatologie

- posibilitatea de a activa cu contract de muncă cu durată limitată (2 ore) în cadrul unui cabinet privat de Reumatologie sub supravegherea unui medic specialist